

Балега Н. В.,

*студентка 2 курсу магістратури, 2 групи,
Інституту прокуратури та кримінальної юстиції
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого*

ЖІНКА-ХАКЕР, СПЕЦИФІЧНІ РИСИ ПРОФАЙЛУ

Ключові слова: кіберзлочинність, хакер, жінка-хакер, комп'ютерні технології.

Анотація. У тезах розглянуто особливості жінки-хакера. Встановлено основні ознаки, які притаманні жінкам, що вчиняють злочини у сфері комп'ютерних технологій.

Ключевые слова: киберпреступность, хакер, женщина-хакер, компьютерные технологии.

Аннотация. В тезисах рассмотрены особенности женщины-хакера. Установлены основные признаки, которые присущи женщинам, что совершают преступления в сфере компьютерных технологий.

Keywords: cybercrime, hacked, woman-hacker, computer technologies

Summary. This work reviews the main features do woman-hacker activity. It establishes the main characteristics of women, committing crimes in the IT sphere.

Не так давно злочинам в кіберсфері на національному рівні приділялась незначна увага, вважалось, що кіберзлочинність може

представляти реальну загрозу лише в далекому майбутньому, тепер майже ні в кого не виникає сумнівів, що частка кіберзлочинності в структурі злочинності України значно збільшилася [1, с. 81]. На сучасному етапі розвитку суспільства, злочинність стає все більш витонченою, а злочинці все більш винахідливими. Одним з негативних проявів такого прогресу є комп'ютерна злочинність, так би мовити кіберзлочинність. Наразі, поняття, кіберзлочину не закріплено на законодавчому рівні та існує багато різних наукових підходів. У визначенні поняття, варто погодитись з Ю. Бельским, який зазначав, що кіберзлочини – це злочини, які вчиняються в процесі автоматизованої обробки інформації за допомогою електронно-обчислювальних машин або через комп'ютерні системи, об'єктом посягання яких є суспільні відносини у сфері обігу електронної інформації та інші суспільних відносин, у яких комп'ютер виступає кваліфікуючою ознакою вчинення злочину (наприклад, комп'ютерне шахрайство, або кібертероризм) [2].

Урядова активність з боку світових лідерів у кіберпросторі, лобіювання інтересів поза територіальними і національними рамками інформаційної політики та організація і успішна діяльність транснаціональних злочинних угруповань, що «фахово» вузько спрямовано займаються кіберзлочинністю все це обумовлює необхідність виробленні рекомендацій щодо обрання напрямків і сфер видозміни [7, с. 159].

Одним з різновидів злочинця, котрий вчиняє кіберзлочини, є хакер - це особа, яка намагається отримати несанкціонований доступ до комп'ютерних систем з метою отримання секретної інформації [3]. Проблемним питанням у даній сфері є кримінологічна характеристика жінки - хакера, визначення її специфічних ознак. Це питання стає все більш актуальним, адже з кожним роком до сфери комп'ютерних технологій приєднується все більше жінок.

З загальним правилом, жінки вчиняють злочини у двох сферах, це сфера побуту та професійна сфера. За даними досліджень у корпорації «Google» станом на 2018 рік працювало 31% жінок, що за Україною, то за статистикою DOU і проекту «Портрет ІТ-фахівця», відсоток жінок у ІТ-сегменті становить - 26%.

В своєму дослідженні кіберзлочинності, Лефтеров Л. В. зазначає, що станом на 2018 рік в Україні серед кримінальних провад-

жень відкритих за ознаками ч. 3 та ч. 4 ст. 190 КК України, 72% з них відкриті стосовно чоловіків та 18 % стосовно жінок [4]. Також автор у своїй статті, виділив певні ознаки які притаманні кіберзлочинцям, зокрема: вони мають середню-спеціальну та середню освіту; навички в галузі інформаційних технологій здобуті самостійно; схильність до легкого життя та придбання матеріальних благ; використовують обман; мають переважно корисливі, ігрові та хуліганські мотиви; намагаються контролювати та маніпулювати оточуючими; виявляють більш високий рівень інтелекту; не завжди мають навички хорошого вербального спілкування [4]. Не можливо не погодитись з тим, що кіберзлочинці є досить закритим особистостями, які більш схильні до усамітненого способу життя, важко знаходять спільну мову з оточуючими. Перш за все, це пов'язано з тим, що робота у сфері комп'ютерних технологій потребує багато часу, через свою складність, тому, часу на спілкування та міжособистісні відносини стає менше.

Трохи іншу думку щодо ознаки освіти кіберзлочинця висловлює Іванченко О.Ю. в своїй роботі, зокрема, вважає, що специфіка використання комп'ютерної техніки передбачає високий рівень освітнього рівня. Тому серед осіб, що вчиняють кіберзлочини, найчастіше зустрічаються люди з вищою або середньою спеціальною освітою [4].

Як зазначає Головкін Б.М., якщо замислитися, чому більшість людей не вчиняють злочинів, то можна припускати, що від злочинів їх утримує совість, острах кримінального покарання, суспільний осуд чи можливо щось інше [9, с. 223]. За загальним правилом, індивідуально-психологічному стану хакера, притаманні: виражені аутичні прояви у сполученні зі соціальним аутсайдерством; мстивість; антигуманна спрямованість; озлобленість; відчуття нерівності чи другорядності; боязкість та лякливність у соціальних та міжособистих стосунках [5].

Дослідження кримінальної поліції Німеччини показали, що в середньому хакери - жінки, віком близько 35 років, їм притаманні більш скромні знання в комп'ютерах і взламують комп'ютерні системи з допомогою більш легшої обчислювальної техніки, ніж чоловіки-хакери. Тільки близько 5 % з них усвідомлювали, що здійснюють правопорушення. Щодо особистого життя хакерів, то

воно часто потерпає від браку часу, тому сімейний стан більшості - "неодружений". Майже всі з них на момент вчинення злочину проживали з батьками. Основний мотив хакерів - отримання матеріальних благ, а в 33,1% - бажання випробувати техніку комп'ютерного взлому [6].

Важливим аспектом в протидії кіберзлочинності, є портрет потенційного хакера, тобто кримінологічна характеристика. До ознаки жінки-хакера, варто віднести такі: вік 25-35 років; освіта середня-спеціальна, вища; сімейний стан "неодружений"; мета отримання матеріальних благ; мстивість, антигуманна спрямованість, озлобленість, закритість, усамітнений спосіб життя.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Таволжанський О. В. Кримінологічні аспекти кіберзлочинності у сучасних умовах / О. В. Таволжанський // Журнал східно-європейського права. 2016. № 31. С. 80-86. URL: http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/17724/1/Tavolzhanskyi_80-86.pdf (дата звернення: 12.11.2020).
2. Ю. Бельський. Щодо визначення поняття кіберзлочину. юридичний вісник, 2014/6.
3. Лугіна Н.А., Левчишина В.В., Щербатюк Я.Б. Кримінологічна характеристика сучасного кіберзлочинця. Електронне наукове видання «Порівняльно-аналітичне право» № 6, 2019 р.
4. Лефтеров Л. В. Кримінологічна характеристика осіб, підозрюваних в кіберзлочинах. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2018 № 35 том 2.
5. Іванченко О.Ю. Кримінологічна характеристика кіберзлочинності, запобігання кіберзлочинності на національному рівні. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції № 3/2016
6. Інтернет ресурс: <https://www.dw.com/ru/a-921281>
7. Tavolzhanskyi, O.V. (2017). Osnovu derzhavnoi kiberpolituku Ukrainu: formuvannya ta realizatsiya. Naykovo-informatsyynui visnuk Ivano-Frankivskogo universitetu prava imeni Korolya Danula Galutskogo: Seriya Pravo, 4. (16), 158–164 [In Ukrainian].
8. Лукашевич С.Ю. Future crime: криміногенні загрози майбутнього/ С.Ю. Лукашевич // Забезпечення правопорядку в умовах

коронакризи : матеріали па-нельної дискусії IV Харків. міжнар. юрид. форуму, м. Харків, 23–24ве-рес. 2020 р.– Харків: Право, 2020.– 250 с.

9. Головкін Б.М. Психологічні особливості злочинців // Форум права. – 2012. – № 4. – С.223-230. URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2012_4_37

Науковий керівник: к.ю.н., доцент О.В. Таволжанський